

Trygghetsmätning, utvärdering ur ett stadsmiljöperspektiv

Förslag till beslut

1. Utvärderingen godkänns som underlag för nämndens kommande investeringsplan, internbudget och verksamhetsplan samt för övriga styrande dokument som berör nämndens och förvaltningens trygghetsarbete.

Ärende

Trygghet har blivit en alltmer viktig aspekt i stadsmiljön. Trygghet har även kommit att bli en del av hur ett gott samhälle definieras och är en viktig fråga som på många sätt berör och påverkar en stad och dess invånare. Trygghet berör den faktiska tryggheten som tar sin utgångspunkt i inträffade händelser. Trygghet berör också den upplevda tryggheten som istället tar utgångspunkt i människors känsla och uppfattning kopplat till trygghet. Båda dessa perspektiv är viktiga och påverkar såväl människor som stadsdelar. För att kunna planera för en ökad trygghet är det viktigt att veta hur det ser ut idag och förstå vad det är som påverkar upplevelsen av trygghet. Genom att ta reda på vad som gör att vissa miljöer upplevs som otrygga respektive trygga förbättras förutsättningarna för att kunna bidra till att utveckla en socialt hållbar kommun som är tillgänglig för alla.

Linköpings kommun har under mars till april månad låtit genomföra en trygghetsmätning. Undersökningen utfördes av Stiftelsen Tryggare Sverige. Syftet var att kartlägga tryggheten i Linköpings kommun för att ta fram vilka fokusområden som kommunen bör arbeta med för att förbättra tryggheten hos Linköpingsborna. Samma trygghetsmätning har genomförts i många av Sveriges kommuner. Frågorna i enkäten rör bland annat utsatthet för olika brott under det senaste året, oro att utsättas för brott, vilka problem man ser i stadsdelen och/eller i det egna bostadsområdet. Utfallet av undersökningen är viktig för kommunen att beakta i det fortsatta trygghetsarbetet. Trygghetsmätningens resultat redovisades för nämnden i juni.

I samhällsbyggnadsnämndens utvärderingsplan för 2018 framgår att utfallet av den genomförda trygghetsmätningen ska redovisas till nämnden, samt analyseras och beaktas i förvaltningens verksamhet. Målet att utvärdera mot är nämndens mål 2: Trygga och tillgängliga offentliga miljöer.

Trygghet är ett brett begrepp. I detta sammanhang begränsas begreppet till upplevd trygghet i stadsmiljön. Det innebär fysiska åtgärder som beskärning av buskage och belysning, men också åtgärder som påverkar den sociala miljön i staden. För ett framgångsrikt trygghetsskapande arbete krävs att många aktörer arbetar tillsammans. Fokus i denna utvärdering ligger dock på förvaltningens och kommunens roll och rådighet.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse

Bakgrund – Social trygghet i stadsmiljön

Social hållbarhet handlar om att skapa ett samhälle där alla individer får sina rättigheter respekterade. Det handlar också om en stadsmiljö där alla invånare har likvärdiga förutsättningar att exempelvis erhålla en bostad, i en trygg och tillgänglig boendemiljö som möjliggör möten mellan människor och olika verksamheter. En väl planerad stadsstruktur måste ta hänsyn till alla människors behov och rörelsemönster. Kommunens roll är att ansvara för att arbeta trygghetsfrämjande och tillitshöjande, samt skapa förutsättningar för ett bra vardagsliv för alla. Mötesplatser som exempelvis gator, torg och parker ska vara inbjudande och främja sociala möten mellan människor. De ska erbjuda god livskvalitet och vara funktionella, trygga, tillgängliga och estetiskt tilltalande.

Det finns olika faktorer att ta hänsyn till för att kunna bygga in trygghet, s.k. situationell trygghetspromotion. På en övergripande stadsbyggnadsnivå handlar det om orienterbarhet, täthet, funktionsblandning och rumslig integration. På platsnivå rör det sig om vägvalsfrihet, lokal överblick, entrétäthet och kvällsaktiva fasader, attraktiva platser, belysning och en väl underhållen stadsmiljö.

Utmärkande för otrygga rum är att de är folktomma eftersom ingen är där och kan se, höra eller ingripa om något skulle hända. Där det rör sig mycket människor ökar ofta upplevelser av trygghet. Otrygga rum karaktäriseras ofta av att de är slutna och insynsskyddade. Tät växtlighet, höga plank, husväggar och liknande kan sluta rummet. Faktorer som skapar otrygga platser är igenvuxna buskage och skrymmande staket, skräpighet, dålig belysning och trasiga lampor, baksidor, folktomma ytor, platser med dålig överblick och trafiksepareringar.

Trygga rum däremot karaktäriseras av det som är det otrygga rummets motsatser: omhändertagna miljöer, ljus, öppenhet och människor i rörelse. Faktorer som skapar trygga platser är vägvalsfrihet och överblickbarhet, orienterbarhet, platsen ger kontakt med omgivningen, platsen är befolkad, kommunikationsstråk och bebyggelse blandas, trygga målpunkter som livbojar både natt och dag (bemannade kvällsaktiva verksamheter i gatuplanet, t.ex. nattöppna apotek, hotellfoajéer, utåtriktade kulturverksamheter), platsen är välskött med belysning och färgsättning som skapar trygghet.

Trygghetsmätningen

Den nyligen genomförda trygghetsmätningen är beställd av Kommunledningsförvaltningen. Enkäten är kommuntäckande och i urvalet ingick 3 264 personer i åldrarna 16-85 år och 54 procent svarade på enkäten. I mätningen granskades totalt ett 30-tal indikatorer. Var och en ger en bild av invånarnas trygghet som omvandlas till ett trygghetsindex för Linköpings kommun som helhet, samt de

11 olika kommundelarna som kommunen delats in i. Dessa kommundelar är: Vreta kloster, Väst, Vårdnäs, Åkerbo, Lambohov, Ryd, Skäggetorp, Centrala Linköping, Berga, Johannelund, Landeryd. Frågeområdena rörde: Problem/Ordningsstörningar i det egna bostadsområdet, Problem med trafiksituationen, Utsatthet för brott, Allmän oro att utsättas för brott, Trygghet/Otrygghet, Polisens agerande lokalt.

Undersökningen har genomförts i drygt 200 av Sveriges 290 kommuner och resultatet kan därmed jämföras med många andra kommuner. Undersökningen kommer att genomföras vid fler tillfällen, varför utfallet kommer att kunna följas över tid.

För Linköpings kommun som helhet ger undersökningens resultat ett trygghetsindex på 1,47 på en skala mellan 0-6, vilket visar att Linköping är en trygg kommun som står sig bra i jämförelse med liknande kommuner. Dock upplevs en större otrygghet i vissa områden. Av de elva utvalda områdena som har undersökts har Berga och Landeryd bäst resultat med ett trygghetsindex på 1,16. Förslag till fortsatt arbete är bland annat att i första hand fokusera på Skäggetorp, Ryd och centrala Linköping. Detta för att dessa områden uppvisar högst siffror i trygghetsindex (2,53, 2,50 respektive 2,13) och dels för att invånarnas upplevda utsatthet för brott ligger högst här. På samtliga frågor rörande trygghet visar resultatet att kvinnorna upplever en större otrygghet än männen, bl.a. upplever 29 % av kvinnorna otrygghet ute ensam sen kväll och motsvarande siffra för männen är 14 %. 12 % av kvinnorna har avstått från att åka buss eller tåg, medan motsvarande siffra för männen är 3 %. Personer i kategorin 16-29 år är de som känner sig mest otrygga (36 % är otrygga ute ensam sen kväll), medan personer i kategorin 30-44 är minst otrygga (19 % är otrygga ute ensam sen kväll). Boende i kategorin hyresrätt uppger sig vara mest otrygga ute ensam sent på kvällen.

[Länk till trygghetsmätningens resultat för Linköping](#)

Andra av nämnden genomförda mätningar av upplevd trygghet

Trygghetsaspekten följs även upp till viss del via den *Medborgarenkät* som nämnden årligen låter genomföra, där nämndens måluppfyllelse mäts via en enkät som skickas ut till 1000 medborgare. I denna undersökning är trygghetsaspekten en av många olika områden som mäts. Den senaste mätningen från 2017 visar att två tredjedelar (66 %) av de svarande känner sig trygga i sitt eget bostadsområde kvällar och nätter. Den upplevda tryggheten i innerstaden kvällar och nätter är desto lägre, framför allt gällande parker där 66 % tycker att den är ganska dålig eller mycket dålig. Mätningen visar att den upplevda tryggheten kvällar och nätter i kommunen är oförändrad jämfört med första mättillfället 2010 och ligger på samma nivåer som mätningen 2016 överlag. Från 2013 syns dock en viss negativ trend när det gäller trygghet

kvällar och nätter på gator och torg. Under hösten 2018 kommer en ny medborgarenkätundersökning att genomföras.

I nämndens utvärdering om *Stadskärnans attraktivitet* finns också trygghetsaspekten med som ett av flera områden som mäts. Denna undersökning genomförs vart tredje år och resultatet från årets mätning (2018) visar att tryggheten i stadskärnan upplevs som störst under dagtid där 94 % har svarat bra, och där 59 % har svarat bra avseende upplevd trygghet på kvällstid. Tryggheten upplevs betydligt sämre under nattetid där 32 % har svarat bra. Andelen Vet ej/Ingen åsikt är högst för frågan om tryggheten under nattetid, följt av frågan om tryggheten under kvällstid. Tryggheten under dagtid har legat på en relativt stabil nivå sedan 2005 (93 %). Tryggheten under kvällstid ligger på ungefär samma nivå som 2008 (56 %) och 2014 (59 %), vilket är en högre nivå än 2005 (34 %) och 2011 (48 %). Tryggheten under nattetid har legat på ungefär samma nivå sedan 2008 (32 %). Även i denna undersökning visar resultatet att kvinnorna upplever en större otrygghet än männen. Resultatet från utvärderingen kommer att redovisas i sin helhet till nämnden senare under hösten.

Pågående trygghetsskapande åtgärder

Inom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhet finns trygghetsperspektivet med i dess olika faser, från planering till byggande, justeringar i den befintliga stadsmiljön och i den dagliga driften.

Trygghetsaspekten är en parameter som alltid beaktas vid fysisk planering och gestaltning. I förvaltningens detaljplaneringsarbete tar den sig exempelvis följande uttryck:

- En stadsplanering med större täthet än tidigare skapar förutsättningar för att fler människor rör sig i områden och är synliga.
- Fler detaljplaner omfattar blandad stad med blandade verksamheter och bostäder som ökar förutsättningen för att fler människor ska röra sig i områdena under större delen av dygnet.
- Kvalitets- och gestaltningsprogram tas fram i samband med flera detaljplaner med föreskrifter om bland annat belysning, buskar, träd, entréplacering, placering av tvättstugor, parkeringsutformning.
- Markparkeringsplatser och lekplatser planeras så långt som möjligt synliga från bostadshus.
- Entré till garage under mark planeras från trapphus eller från särskild entré så långt som möjligt synlig från bostadshuset.

- Gång- och cykelvägstunnlar som planeras, planeras för goda siktförhållanden även om de tar i anspråk mark som skulle kunna exploaterats.

Trygghetshöjande insatser handlar ofta om konkreta åtgärder, som att öka belysning och beskära buskage, vilken också är den vanligaste strategin för att öka tryggheten. Exempel på insatser som pågår inom förvaltningen för närvarande rör därför just belysning, t ex i samband med byggnation av gång- och cykelvägar och uppgradering av parker. Utöver belysningsåtgärder avlägsnas igenvuxna buskage och kontinuerlig röjning vid GC-vägar prioriteras. Vid nybyggnation av tunnlar är trygghetsaspekten viktig för att inte upplevas som trånga och mörka. Dessutom ommålas äldre tunnlar i ljusare färger och armatur byts ut och förstärks.

Ett effektivt verktyg för att förstå vad som behöver göras i ett område är att genomföra trygghetsvandringar tillsammans med viktiga aktörer och boende i området och därför finns förvaltningen representerad i de trygghetsvandringar som ordnas i kommunen. Förvaltningen är även representerad i olika grupperingar så som trygghetsråd och LOP-grupp.

I kommunen är det kommunstyrelsens ansvar att samordna trygghetsfrågor samt att leda och samordna säkerhetsfrågor. Nedan följer några exempel på trygghetsskapande åtgärder som kommunstyrelsen ansvarar över eller är delaktig i och där även Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är involverad till viss del:

Handlingsplan för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande åtgärder, antagen av kommunstyrelsen, är en konkretisering av en samverkansöverenskommelse mellan Polismyndigheten och Linköpings kommun. Handlingsplanen redovisar bl.a. identifierade prioriterade samverkansområden/problemområden, bl.a. Otrygghet i det offentliga rummet, och åtgärdsaktiviteter kopplade till varje område. Handlingsplanens aktiviteter återrapporteras årligen till kommunstyrelsen.

Trygghetsvandringar genomförs i olika stadsdelar med ett antal aktörer för att systematiskt inventera områdena ur trygghetssynpunkt. Grundtanken är att de som bor och verkar i området har störst kännedom om det och att deras erfarenheter är viktiga att tillvarata.

Nattvandringar för närvarande vuxna förebilder, medmänskligt stöd och social trygghet bland unga människor när de rör sig ute på kvällar och nätter.

Stadsdelssamordnarna som finns i Skäggetorp, Ryd och Berga och har i uppdrag att samordna kommunens verksamheter i stadsdelarna i syfte att

främja och stärka inflytande och delaktighet och fånga upp de initiativ som finns ute i stadsdelarna.

Polismyndigheten och Linköpings kommun har undertecknat ett så kallat *Medborgarlöfte* som är en form av brottsförebyggande arbete i de utvalda stadsdelarna Skäggetorp och stadskärnan. Medborgarlöftena har sin grund i medborgardialog och bygger på att polis och kommun lyssnar på vad de som bor och verkar i området upplever som viktigast för att känna sig trygga i syfte att vidta åtgärder för att öka tryggheten.

I *Linköpings brottsförebyggande råd* (LiBrå) samverkar kommunen, polismyndigheten och åklagarmyndigheten kring trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete. I vissa fall finns representanter från frivilligorganisationer med.

Slutsatser och åtgärder

Trygghetsmätningens trygghetsindex för Linköpings kommun som helhet jämfört med andra kommuner som också genomfört motsvarande undersökning visar att kommunen ligger på den nivå som representerar normalvärde eller bättre. Trygghetsmätningens resultat visar också att trygghetsindex skiljer sig åt mellan de olika områdena i kommunen. Vilka typer av trygghetsskapande åtgärder som är mest lämpade för olika områden beror på vilken typ av område det är och vilken roll det är tänkt att spela i ett större sammanhang. För att kunna avgöra om ett område uppfattas som otryggt, eller om de åtgärder som vidtas för att öka tryggheten kommer att påverka andra viktiga platskvaliteter negativt, är det viktigt att analysera platserna vid olika tidpunkter och årstider.

En faktor som ofta lyfts fram som viktig för en socialt hållbar stadsutveckling är *inflytande*. Med inflytande menas vikten av att utgå från de boendes perspektiv. De som bor och verkar på platsen har värdefull kunskap om vad som fungerar bra och vad som fungerar mindre bra i ett område. Mot bakgrund av detta är mätningar så som den nu genomförda trygghetsmätningen värdefulla att följa på kort sikt för att få en aktuell lägesbild, men även på lång sikt för att följa utvecklingen över tid. På detta sätt tydliggörs behov av åtgärder och där även effekten av vidtagna åtgärder också kan följas upp. Den nu genomförda trygghetsmätningen kommer, på beställning av Kommunledningsförvaltningen, att kompletteras med en fördjupad analys för att få en tydligare bild av de områden som redovisar höga siffror i trygghetsindex. Analysen kommer också att titta vidare på de områden som sticker ut positivt med lågt trygghetsindex.

En annan faktor som också lyfts fram som avgörande för socialt hållbar stadsutveckling är *samband*. Samband handlar om att genom fysisk planering förstärka sambanden mellan stadens olika delar, vilket i sin tur kan skapa

förutsättningar för en socialt sammanhållen stad, som också är en tryggare stad. Resultatet av den genomförda trygghetsmätningen visar på en variation mellan olika geografiska områden och vikten av beslut och agerande i kommunen för en socialt sammanhållen stad är av väsentlig vikt. Eftersom den upplevda problemnivån liksom trygghetsnivån varierar mellan de olika geografiska områdena, kan också behovet av trygghetsskapande åtgärder skilja sig åt.

Av samhällsbyggnadsnämndens budget 2019 med plan för 2020 och 2022 framgår under mål 2. *Trygga och tillgängliga miljöer* att 65 % av medborgarna ska uppleva gator och torg, parker och egna bostadsområden som trygga under kvälls- och nattetid. Resultatet av trygghetsmätningen visar att 57 % av kvinnorna och 78 % av männen upplever det tryggt att vistas ute ensam under sen kväll. Totalt för båda könen hamnar resultatet på nivå 3 på en skala mellan 0-6, vilket är en nivå som Tryggare Sverige definierar som ett resultat som bör uppmärksammas. Resultatet går inte ner djupare för att kunna urskilja på vilka specifika platser otryggheten upplevs. Den senaste genomförda Medborgarenkäten visar att 66 % tycker att tryggheten under kvällar och nätter i det egna bostadsområdet är bra. 23 % upplever tryggheten under kvällar och nätter i parker i Linköpings innerstad som bra och 38 % tycker att tryggheten kvällar och nätter på gator och torg i Linköpings innerstad är bra. (Resultatet på Medborgarenkäten kommer att könsuppdelas fr.o.m. 2018.) Slutligen visar undersökningen om Stadskärnans attraktivitet att 59 % upplever stadskärnan som trygg under kvällstid och 32 % upplever stadskärnan som trygg under nattetid. Även här skiljer sig resultatet åt mellan könen där kvinnorna för samtliga tre tidsspänn redovisar en lägre grad av upplevd trygghet. Dessa tre olika mätningars resultat visar att nämndens målvärde uppfylls av männens svar på trygghetsmätningen, samt i Medborgarenkätens resultat avseende det egna bostadsområdet. Slutsatsen blir att nämndens fortsatta arbete med trygghetsskapande åtgärder är av stor betydelse. Särskilt behöver åtgärder som fokuserar på kvinnornas upplevda otrygghet prioriteras.

För Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens vidkommande pågår/planeras följande trygghetsskapande aktiviteter, som till viss del ligger utöver den ordinarie verksamheten:

2008 genomförde kommunen en trygghetsinventering genom en interaktiv karta. Motsvarande inventering ska nu genomföras under våren 2019. Genom en interaktiv karta kan allmänheten, via kommunens webbplats, lämna synpunkter på trygga och otrygga platser. Utifrån de inlämnade synpunkterna kan kommunen identifiera platser som upplevs som otrygga och därmed utgöra underlag för det fortsatta trygghetsarbetet. Inkomna synpunkter kommer att kunna könsuppdelas.

Under 2019 avser förvaltningen genomföra en fördjupad analys utifrån trygghetsmätningens resultat. En sådan skulle kunna vara en så kallad spatial analys, vilket innebär en analys av den rumsliga strukturen i de områden som visar på högsta siffror i trygghetsindex i trygghetsmätningen. En sådan analys skulle öka förståelsen om *varför* och inte enbart *hur* en plats används och upplevs. Detta som en komplettering av trygghetsmätningens fokusering på sociala aspekter.

I samband med att Linköpings kommun nyligen blivit Purple-Flagcertifierad har en affärsplan inom ramen för Linköping City samverkan AB tagits fram. Arbetet med Purple-Flagcertifieringen initierades i samband med kommunens ansökan, nominering och utnämning till Årets stadskärna 2018, och representanter från förvaltningen har varit kommunens aktör i projektet. Purple Flag är en utmärkelse, en kvalitetscertifiering, med syfte att lyfta fram och synliggöra städer som på ett framgångsrikt sätt arbetar med utveckling av kvällsekonomin. Med begreppet kvällsekonomi menas stadens och stadskärnans utbud av tjänster, aktiviteter och upplevelser efter kontorstid. Det grundläggande målet för Purple Flag är en säker, trygg, attraktiv, jämställd och hållbar stad med ett variationsrikt kvällsutbud för alla. Utifrån detta sätter varje stad, tillsammans med sina samarbetspartners och intressenter, sina egna mål för kvällsekonomi. Säkerhetsfaktorn är grundläggande liksom trygghetskänslan. För ett framgångsrikt arbete krävs stor samverkan från både affärsidkare, kommun samt personal från offentlig och privat sektor. Det innebär att aktörer såsom fastighetsägare, restauranger, caféer, barer, nattklubbar, hotell, biografer, handel, teater/konserthus, polis, vaktbolag och nattvandrare blir involverade. Den framtagna affärsplanens vision är att ”Linköping ska ha en attraktiv och expansiv stadskärna, som är full av liv och själ. Genuina miljöer med en äkta, personlig och hemtrevlig känsla som inspirerar”. En av de övergripande målsättningarna är att Citysamverkan ska säkerställa att ”stadskärnan både upplevs och är ren, snygg, trygg och säker”. Huvudansvaret för denna målsättning ligger hos Citysamverkans medlemmar med fokus på cityfastighetsägarna och Linköpings kommun. Andra viktiga aktörer är t.ex. restauranger, hotell och butiker. Linköping utnämndes till Årets stadskärna mot bakgrund av att processen mellan stadens olika aktörer upplevs så etablerad och väl fungerande, vilket borgar för en fortsatt god samverkan. Aktiviteter som nu hanteras inom denna målsättning är exempelvis säkerhet i parkeringshus, 24-timmarsstaden (introducera Purple Flag 2016”), belysningsprogram anpassade till årstid, aktivt arbete med att hålla staden ren, säkerställande av uppvärmda torg och gator.

I nämndens budget för 2018 är 1,5 mkr avsatta för trygghetsåtgärder, som är fränkopplade ordinarie åtaganden i löpande driftavtal. Dessa medel är avsedda för exempelvis mer omfattande bortgrävningar av buskage, riktade siktröjningar och insatser kring gång- och cykeltunnlar. Trygghetsperspektivet finns även med i alla investeringsprojekt.

Projektet ”Ren stad” pågår med olika renhållningskampanjer och attitydpåverkande aktiviteter avsedda för unga och barn. Dessutom pågår olika projekt inom trafiksäkerhet så som exempelvis hastighetsdämpande åtgärder, cykellänk och översyn av cykelvägvisning.

En konkret åtgärd som vidtagits utifrån trygghetsmätningens resultat från kommunstyrelsens sida är att centrala Linköping (City), Ryd och Skäggetorp har fått trygghetsväktare från och med den 1 juni. Trygghetsväktarna är en första insats utifrån resultatet och arbete fortsätter för ytterligare åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser för trygghetsskapande åtgärder hanteras inom nämndens budget. Kommunstyrelsen finansierar trygghetsskapande åtgärder inom sitt ansvarsområde.

Kommunala mål

Ur kommunfullmäktiges övergripande mål:

7. En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet.

Ur samhällsbyggnadsnämndens mål:

2. Trygga och tillgängliga offentliga miljöer – De offentliga miljöerna (gator, torg och parker) ska vara tillgängliga för alla och medborgarna ska uppleva dem som trygga även kvälls- och nattetid.

Jämställdhet

Trygghetsmätningens resultat visar på att den upplevda otryggheten varierar mellan könen, där kvinnor upplever en större otrygghet än männen.

En medvetenhet hos samhällsbyggare kring trygghet ur jämställdhetsperspektiv i fysisk planering och utförande är av stor vikt, samt att denna medvetenhet ska leda till handling i riktning mot ett mer tryggt och jämställt samhälle. Kön är idag den mest utslagsgivande faktorn för om en människa upplever otrygghet i det offentliga rummet eller inte. Kvinnor upplever i betydligt högre grad otrygghet på offentliga platser än män. En effekt av detta är att betydligt fler kvinnor än män begränsar sina liv utanför det egna bostadsområdet om kvällarna, antingen genom att de stannar hemma eller genom att de undviker vissa platser.

Jämställdhetsaspekten är därmed central i förvaltningens fortsatta arbete med att vidta trygghetshöjande åtgärder.

Uppföljning och utvärdering

Den upplevda tryggheten mäts i flera olika sammanhang, vilka har redogjorts för i denna handling. De tre omnämnda undersökningarna Trygghetsmätning, Medborgarenkät och Stads kärnans attraktivitet genomförs/planerar att genomföras regelbundet, varför utvecklingen går att följa över tid. Dessa undersökningar redovisas till nämnden.

Trygghetsaspekten och -arbetet återfinns i flera av nämndens styrande dokument så som budget, internbudget och investeringsplan och följs därmed även upp i verksamhetsberättelsen. I nämndens internbudget och strategiska uppdrag framgår att den fysiska planeringen är en viktig förutsättning för att uppnå social hållbarhet. Nämnden ska genom sin verksamhet verka för att kommunen med dess orter och stadsdelar utvecklas på ett sätt som stöttar ambitionen om en sammanhållen stad, där trygghetsaspekten i högsta grad är relevant. Av nämndens budget för 2019 framgår att ett viktigt perspektiv i stadens utveckling är att åstadkomma ökad trygghet i den offentliga miljön. Av investeringsplan framgår att extra medel finns för att arbeta med trygghetskapande åtgärder.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte aktuell.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Reidar Danielsson

Agneta Bergquist